

NYT: USA manar Kuba att öppna upp Kuba: Häv blockaden!

Eva Björklund

Kubas utrikeshandelsminister Rodrigo Malmiercas besökte Washington 14-19 februari. Med sig hade han företrädare för Kubas Riksbank, Handelskammare och statliga storföretag. På programmet ingick samtal med USAs handelsminister Penny Pritzker. Bildtexten till New York Times' artikel om besöket återgav USAs krav att Kuba måste öppna mer.

Malmierca hälsades med stående ovationer av USAs handelskammare för sitt påpekande att största hindret för USA-bolagens handel med Kuba är blockaden, och att den måste bort, innan dess kommer inga stora framsteg göras. Många USA-bolag som vill etablera sig i Kuba har sagt att de befinner sig ett slags lagarnas limbo, i väntan på särskilda tillstånd från USA.

USA handelsminister Penny Pritzker framhöll hur mycket hon gjort, givit 490 tillstånd omfattande 4,3 miljarder US\$ 2015. Men, sa hon: "Utan tydliga åtgärder från Kubas sida för att ge den privata sektorn större utrymme, kommer våra åtgärder inte att öppna de möjligheter för Kubas folk som vi både vill se."

Malmierca svarade att Kuba vet att blockaden inte kan hävas i sin helhet utan kongressens godkännande, men "vi vet också att presidenten har stora möjligheter att med presidentorder urholka blockaden så att inte mycket kvarstår för kongressen att häva."

Förhoppningar om fler lättnader

Inför president Obamas Kubabesök för att "främja normaliseringen" förväntar sig kubanerna att han ska bereda marken för ett välkomnande genom att med presidentorder ta bort några av blockadens handelshinder. Det Kuba särskilt efterfrågar är att befrias från förbuden att

- använda den internationella valutan US\$ i affärer med andra länder, men också i affärer med USA.
- exportera rom och cigarrer till USA (nu tillåts bara att USA-besökare i Kuba får köpa med sig hem en viss begränsad kvantitet).

Och att USA-medborgare befrias från förbudet att

- turista på Kuba (bara programmerade studie- och utbytesresor tillåts)

Och att USA upphör med sin politik för att locka kubaner till sig, genom

- särskilda gräddfilen med omedelbart uppehållstillstånd för de kubaner som tar sig illegalt till USA
- politiken att köpa över kubanska läkare i utlandstjänst i fattiga länder

Kuba ett hot mot USA nationella säkerhet

Men mitt under förberedelserna för sitt besök i Kuba för att "normalisera" förbindelserna förnyade president Obama den 24 februari den 20 år gamla presidentordern om förhöjd beredskap mot "hot från Kuba mot USAs nationella säkerhet". Obamas presidentorder 9398 förlänger de särskilda blockadåtgärder som president Clinton införde

Penny Pritzker och Rodrigo Malmierca i Washington

1996, bland annat innebärande förbud för USA-fartyg och flygplan att gå in i Kubas territorialvatten och luftrum utan särskilt tillstånd. Det måste göras en gång om året, annars förfaller förbudet. Detsamma gäller Venezuela, som Obama för ett år sedan också förklarade vara ett hot.

Piska och morot

Det finns ett 30-tal sådana presidentorder som omfattar många länder. Den 9e mars förra året utfärdade president Obama en sådan order mot det "utomordentliga hotet från Venezuela mot USAs nationella säkerhet". Det är den typ av uttalanden som brukar föregå USA:s militära angrepp. Och gick ju direkt mot Obamas försök att blidka Latinamerika med erkännandet av Kuba, ganska olägligt inför det Amerikatoppmöte i Panama i april som skulle visa USAs nya ansikte. En morot- och piskapolitik som Obama nu följer upp med att koppla sitt Kubabesök till ett besök i Argentina, vars nyvalde president vill bryta upp den latinamerikanska självständighetspolitiken mot USA som tvingat honom att erkänna Kuba.

President Reagan utfärdade en sådan order och ekonomiska sanktioner mot Libyen för påstådda massförstörelsevapen 1986, men den drog Georg W Bush tillbaka in 2004. Bara för att Obama skulle återinföra den dagarna efter demonstrationerna i Bengazi i februari 2011. Han förlängde den för ett år sedan men har antytt att den inte ska förlängas mer: "Vi håller på att montera ner sanktionerna som svar på utvecklingen i Libyen, innefattande Gaddafis och hans regerings fall och införandet av en demokratiskt vald regering." meddelade Obama i ett budskap till kongressen. Nu anser han att läget har blivit sämre igen, och förnyade sin presidentorder.